

Előfizetési árak:

Egy évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcaparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldala 24 helyre van beosztva
Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
Hirdetések Stark Nándor könyvkereskedésében is felvételnek.

Bérmentellen levelek csak ismert kezek től fogadtatnak el.

Nyilttér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen hetenként háromszor:

vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadtatnak helyben:

Stark Nándor és Dezső Sándor könyvkereskedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

Szentés, 1890. január 18.

Megyénk közéletében mindenesetre esemény számba megy az a körülmény, hogy egyszer valahára Csongrádvármegyének ezen nagy, népes és számbaveendő intelligenciával rendelkező városa azon nemes tudatra ébredt, hogy ma már egy akkora város közléte a helyi sajtót, a közdolgozó nyilvánosság forumát nem nélkülözheti. — A kis Mindszent, sokkal kisebb intelligenciájával már évek óta tudatára jött annak, hogy egy község kultur előhaladásának a sajtó a leghatalmasabb eszköze.

A sajtó, mely a világ kormányzatában is egyik legfontosabb tényező, ha minden önzetlen érdektől ment gondolkozással és céltalattal áll egy város közérdekének szolgálatában, akkor áldást hozó hatást gyakorol azon népnek közszellemére, melynek érdekében a nyilvánosság harcát felveszi s melynek közügyeit bírálhatja és megbírálására nyilvános terül szolgál.

Nem is hangsúlyozzuk azt az elvitázhatatlan tény, hogy egy város népének műveltségi színvonalát az tünteti fel a maga igazi valóságában, hogy miként érdeklődik közdolgozó iránt és mily eszközökkel munkál saját közjára? Hagyja-e magát vakon vezetni a nép apostolai által, vagy maga is gondolkodik, ítél, és hogy saját meggyőződésének mily sulya van közdolgozóinak intézésében. Szóval, hogy a nép mily mértékben és az értelem mily mértékével gyakorol ellenőrzést közdolgozóinak kormányzásával szemben?

Hogy egy népnek erre való hivatottságát a közkérdések nyilvános pertraktálása nélkül előkészíteni nem lehet, aziránt ma már mindenki tisztában van, s hogy a nyilvánosságnak a sajtó az egyedüli tiszta organuma, s hogy egy közönségnek egy tisztességes irányban vezetett lap mily rendkívüli szolgálatot tehet, e felett felesleges elmélkedni, hiszen a sajtó ma már a világ egyik legnagyobb hatalmassága, melylyé a népnek tudománya, a közdolgozó iránti meleg érdeklődése emelte.

S mikor az országnak van sok 4—5000 lelket számláló városa, mely két-három helyi lapnak existenciát nyújt közügyeinek tárgyalásáért, akkor Csongrádnak az a helyzete, hogy eddig nélkülözötte a helyi sajtó szellemi közvetítését: szomorú bizonyosság volt Csongrád népének elmaradottsága mellett.

S egy jó irányu helyi lap hiánya nemcsak azt idézte elő, hogy Csongrád ezerféle közbaja állandó forrásul szolgált egyes, hatalomra vergődött vezetők privát ambíciójának és érdekének; de megteremtője lett egy oly sajtóságnak és igazán szomorú közállapotnak,

hogy nemcsak a nép vezetéseért versenyzők, hanem maga a nép között is örökös elkésredett harc áll fenn, a gyűlölség teljes féktelenségével.

A közdolgozó bírálásánál nem az a kérdés, hogy mit akarnak, mit javasolnak, hanem hogy ki akar valamit. S az e feletti személyes pártbire dul egész erővel a közjó rovására. S ha a vezetők tudják is, hogy mit akarnak, mit miért tesznek, a nép maga tájékozatlan és ki van szolgáltatva a vezérek privát ambíciója, vagy sérelméből eredő és folyton tartó küzdelmek ádázságainak.

Mi más a helyzet, ha van egy lap, mely szellemével hozzáférhet minden ember lelkéhez, s bemutatja az embereket és a közdolgozókat a magok igazi valóságukban. Felnyitja az emberek szemét a látásra, világot gyújt az agyokban a gondolkozásra s így módot nyújt az elfogulatlan ítéletre, emberek és közdolgozó felett.

Csongrádnak sajtóságnak és nehéz helyzete van otthon és többségének szerepe moraliter érthetetlen a vármegyéhez való viszonyában.

A lapnak, mely ma bekopogtat Csongrádon minden olvasni akaró ember házába, szép és áldásos hivatása van. S ha csak felére felel is meg feladatának, nagy hasznára lesz azon közönségnek, melynek közvetlen szolgálatára készül; de hasznára lesz a megyei közszellemnek is, melynek Csongrád részéről oly nagy szüksége van a nyílt, szabad vélemény szavára.

Megyei közéletünk egyik szellemi harcosát is üdvözljük ez új megyei lapban.

Csak független és szabad legyen közállapotunk feletti ítélkezésében, akkor hasznára lesz városának és a megyének.

Szükség van rá! Üdvözljük! ☉

Az influenza.

Ez a divatos és veszedelmes betegség, mely járványként vonul végig Európa minden allama felett és pusztít csaknem a choleraival határos arányban az emberiség között, kezd Szentésen is egész vehemenciával fellépni.

E veszedelmes betegség körjeleit a belügyminisztérium az országos közegészségügyi tanácssal megállapította. — S hogy a közönség addig is, míg orvosi gyógykezelésért fordulna, tájékozta magát e betegség jelei iránt, annak kórisméjét az országos közegészségügyi tanács által kiadott ismertetés szerint a következőkben közöljük:

A kórnak három alakja különböztethető meg: 1. A gyomor bántalmazottsága: hányással, étvágytalansággal s néha hasmenéssel; 2. a hurutos alak: a légzőszervek bántalmazásával, gyakran szemköthárgyalobbal; 3. az ideges alak: jelentékeny fájdalmak és szorongási érzettel. Ezen kóralakok egymásba is átmehetnek. A járvány magában véve rendszerint enyhe lefolyású; de ha más betegség, főleg pedig

tüdőlob csatlakozik hozzá, akkor súlyos megbetegedéssé is válhatik.

A szóban levő betegség meglephet ugyan bárkit is, de leginkább azon egyének esnek abba, a kiknek szervezetük akár eredetileg, akár pedig előremet betegségek folytán meg van gyengülve s a kik egyébként is szenvednek a légzési szervek hurutjában, így a kór behatásával szemben csekélyebb ellenálló képességgel bírnak.

Az influenza az országos közegészségügyi tanács szakvéleménye szerint, főleg miasmatikus fertőzőmenny által idéztetik elő; hogy vajon terjed-e közvetlen ragályozás útján is: nincsen kétséget kizáró módon megállapítva.

Ennélfogva az ellen a hevenyragályos járványok alkalmával rendszerint fogantatba vétetni szokott óvó és gátló intézkedések, mint például a közlekedési korlátozások, vagy a betegek szoros elkülönítése, ugyancsak fertőtlenítési rendszabályok fogantatása, az eddig tett tapasztalatok szerint, célravezetőnek nem bizonyult. Ehhez képest a mi a szóban levő betegség terjedése ellen, az adott körülmények közt, egyedül helyes és indokolt intézkedés gyanánt tűnik fel az orsz. közegészségügyi tanács szakvéleménye és javaslata alapján, abban áll, hogy a lakosság minden meghűléstől való óvakodásra, ét- és életrendi hibák elkövetésétől való tartózkodásra kellő módon és behatólag figyelmeztessék. Ez okból a belügyminiszter a következőkre hívja fel a törvényhatóságokat, hogy törvényhatósága területén a legkiterjedtebb módon figyelmeztesse a lakosságot arra, hogy az influenza ellen, illetőleg annak távoltartása céljából mindenki, kivált gyermekek, aggok és beteges emberek a meghűlést gondosan kerüljék, evésben, ivásban és bárminemű élvezetben mértékletességet tartsanak. Nagy fontossággal bír a lakások levegőjének tisztasága, minélfogva a lakásokban — a benne tartózkodók meghűlésének kikerülésével — szellőztetendők. Kiválóan pedig szigorúan ügyeljenek fel magukra azok, a kik az influenzát már egyszer kiállották, hogy felgyógyulásuk után azonnal magukat újabb ártalmaknak ki ne tegyék, mivel ezek ezen betegségre hajlamosítottaknak lenni látszanak, abba igen könnyen újból visszaeshetnek s újabb megbetegedésük súlyos következményekkel is járhat. Egyszeresint intézkedjék a törvényhatóság az iránt, hogy a szegényebb néposztály számára a mutatkozó szükséghez és a lehetőséghez képest, melegező szobák álltassanak fel s ugynevezett népkonyhák létesíttessenek, melyekben az illetők délben meleg és eléggé tápláló eledellel elláthatók legyenek; ugyancsak, hogy a kórházakat felkeresni óhajtok részére elégséges hely álljon rendelkezésre s a szegény betegek az orvosi segélyhez és ápolatáshoz mindenkor késedelem nélkül hozzájuthassanak.

— **Az elvhűség.** Érdekes jelenség játszódik most le a „Budapesti Ujság“ útján az ország előtt. — Érdekes és characteristicus dolog ez, megérdemli, hogy egy pillanattig foglalkozunk vele. Lapunk olvasói már tudják, hogy a „Budapesti Ujság“ az a tisztelt lap, mely rendre és tetszése szerint gyártja az eredeti táviratokat. Lapunk szerkesztője ezen üzelemről az ország előtt csakhamar lerántotta a leplet. A függöny megett leleplezésnek tanuja volt városunk országos képviselője, Törs Kálmán is. Hentaller ur, ki ennek a

Budapesti Ujságnak a szerkesztője, szerfelett restelte a dolgot, s megígérte, hogy az eredeti távirat alakjában elkövetett turpisságot jóvá fogja tenni.

Törs Kálmán, városunk képviselője még tanácsot is adott Hentaller urnak, hogy ebből az őnmaga csinálta kényes helyzetből miképen vághatja ki magát. — Ez a tisztelt ur azonban azt hitte, hogy lapjának ártani fog, ha nyíltan beismeri, hogy az általa közölt eredeti távirat egy hamis falsifikatio; ennél fogva ahelyett, hogy a Törs és Pázmándy urak jelenlétében megígért helyreigazítást megtette volna, pár nap múlva kijelentette, hogy a dologhoz nincs senkinek semmi köze. Akkor lapunk szerkesztője lerántotta az álarcot Hentaller urról, s hivatkozott tanuként Törs Kálmánra és Pázmándy Dénesre. — Pázmándy Párisban volt, tehát ő nem nyilatkozhatott, Törs nyilatkozni akart; de Hentaller ur lapja nem vette föl a nyilatkozatot, hanem irt cikkeket Sima Ferenc ellen, ki nem tiszta elvember; mert egy távirathamisításról, melyet a „Budapesti Ujság“ követett el, lerántotta a leplet. Azután ez a lap nem szűnt meg piszkolódni lapunk szerkesztője ellen, míg végre a szentesi 48-as népkör kitiltotta Hentaller ur lapját, akkor ez az ur azt írja, hogy a szentesi 48-as népkör nem is előfizetője a Budapesti Ujságnak, tehát nem tilthatja ki. (Pedig, ha így volna is, az a fölfogás nem áll; mert ha egy hivatalos vendég rendre betolakodik az ember házába és ott cudarul viseli magát, biz' azt annál inkább kidobják; mert hivatalosan jött.) — A szentesi 48-as népkör Stark helybeli könyvtáros utján fizetett elő a lapra, Stark meg is reklamáta az előfizetést és itt van nálunk a postai igazolvány, hogy dec. 31-én a Budapesti Ujság kiadóhivatala felvette az előfizetési pénzt.

Szóval, Hentaller ur hazudott, hogy a szentesi 48-as népkör nem fizetett volna elő lapjára.

No, de az ott közönséges dolog, s erre csak azért hivatkozunk; mert itt Szentesen is van egy lap, mely a Budapesti Ujság kitiltása ellen ezen címen is kifogást emelt. — Törs Kálmán, a szentesi 48-as népkör választmányának határozata következtében felemelte

szavát a Budapesti Ujság üzelmével szemben. S mire kell ébrednünk? Azok, az érdekes eredeti táviratokat szerkesztő urak most már nem érik be azzal, hogy három hó óta folytonosan bizonyítgatják, hogy lapunk szerkesztője nem elvhű 48-as ember, s itt segítségül hívják Herman urat, kit lapunk itteni tisztességtelen viselkedéseért rendreutasított, s Tóth Ernő urat Kun-Szt.-Mártonról, ki lapunk szerkesztőjét kormányparti embernek gondolja; mert ellene küzdött. Abban igaza van, hogy ellene küzdött; de egy Tóth urnál nagyon sokkal derekabb ember érdekében, akit Komjáthy Bélának hívnak. — Hentaller urnak azonban most ez mindegy, kapkod sükethez, vakhoz, hogy miként vágja ki magát a távirat-gyártás hinárjából, s mivel Törs Kálmán is felszólal a Budapesti Ujság viselkedése ellen, most már neki esik, s őt is megteszi titkos kormánypartinak.

A szentesi 48-as párt tehát egyszerre arra virradt fel, hogy sem Szentes város országos képviselője, melyet a függetlenségi párt, sem Sima Ferenc elnök, kit a szentesi 48-as népkör választott meg, nem elvhű pártemberek.

Ezt írja országnak és világnak Hentaller ur. S miért? Mert az egyik felfedezte, a másik pedig tanuja volt, hogy Hentaller ur miképen szerkeszté lapja számára a mások becsületére vadászó **eredeti táviratokat**.

Vagy Hentaller ur ezt is elvűségéből cselekszi?!

Helyi és megyei hírek.

— **Kérelem.** Tisztelettel felkérem Szentes város nemes szívű közönségét, hogy a f. évi február hó 8-án megtartandó négyeleti táncvigalom alkalmával rendezendő sorsolás sikerét nyereménytárgyak beküldése által előmozdítani és ez által a jótékony célra fordítandó jövedelem emeléséhez hozzájárulni sziveskedjék. A nyereménytárgyak öv. Szukor Adolfné urnához küldendők és hírlapilag fognak nyugtáztatni. Kiss Zsigmondné, négyeleti elnök.

— **Közigazgatási bizottsági** ülése lesz f. hó 21-én vármegyénknek. Ezen ülésen lesz tárgyalva azon belügyministeri rendelet, melyben a közigazgatási bizottság felhivatott, hogy mikor Csemegi Antal volt főszolgabíró felfüggesztette allasá-

tól, a miért ez 13 éven át nem számolt el rendszeresen a kezén megfordult 21 ezer frtról, ugyanakkor miért nem látta szükségesnek a felügyelet hiánya miatt a vizsgálatot kiterjeszteni Stammer alispán ellen? A minister e tárgyban a közigazgatási bizottság határozatától teszi függővé azon rendelkezést, mely hivatva van ezen ominozus kérdésben a megyei közönség jogos várakozását kielégíteni.

— **A magyarországi tótok története.** Mint a hazai lapokból olvassuk, tervben van a hazai tótok egyetemleges történetének megírása. — Ezen művet, mely tudományos szempontból fogja a magyarországi tótok egyetemleges történetét tárgyalni, mint a lapok írják: Zsilinszky Mihály, megyénk főispánja fogja megírni. — Semmi kétségünk aziránt, hogy e munka megírásában több hivatottságot fog tanusítani, mint a gyakorlati közigazgatás terén. — Könnyebben is el fog ő a tótok közt igazodni, mint itt a jó magyar emberek között.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, kik felejtetlen férjem elhalálása alkalmából részvétükkel fájdalomukat enyhíteni és ezzel gyászunkban megvigasztalni segítettek, különösen a szentesi ref. egyház presbyteriumának tagjai, kik testületileg vettek részt boldogult pályatársuk végtisztességén, fogadják ez uton is, ugy a magam, valamint gyermekeim és unokáim részéről legforróbb köszönetünk kifejezését. Szentes, 1890. évi január 19. öv. Nyíry Dánielné.

— **Az influenza** terjedésének meggátlása céljából Teleki Géza gróf valamennyi törvényhatósághoz körrendeletet intézett. A körrendeletre, melyet lapunk más helyén közlünk, e helyen is felhívjuk a közönség figyelmét. — Ugyancsak az influenzától való megszabadulásra egyik vidéki lapban valaki a következő módot ajánlja: Midőn a lázat megelőző fázás és elgyengülés beáll, igyék meg a beteg 2-6 deciliter karbonet bort fölforraltva és tetszése szerint megcukrozva, mire a fázás megszűnik. Ekkor feküdjék le a beteg, s kettős takaró alatt izzadjon másnap reggelig. Mikor fölkel, 14 fokos vízzel mossa le az izzadságot talpig. E fürdésnek, mely után a beteg teljesen visszanyeri erejét, gyorsan kell történni s azonnal felöltözni.

— **A halandóság.** A lapunk más helyén közölt elhaltak névsorából kitűnőleg, a járványos betegségek az elmúlt héten is óriási pusztítást vittek véghez városunkban. A lefolyt hét 39 halottja között 1-5 éves gyermek van 21. De nemcsak a gyermekek, hanem a felnőttek között is nagy a halandóság. Így f. évi január 1-től január 18-ig, tehát 18 nap alatt nem kevesebb, mint 95 új sir domborult a temetőben. E számból átlag minden napra hat halott esik. — Sajnos, közegészségügyünk javulása még mindig nem várható.

— **A kir. táblák** decentralizációja, mint a „B. H.“ írja, legközelebb ténynyé válik. Az ujonnan felállítandó 10 új királyi táblából egyet Szeged fog kapni. Ha vesszük, hogy Magyarország területén

A „SZENTESI LAP“ TÁRCÁJA.

A talált leány.

— ELBESZÉLÉS. —

Az öreg asszony egyszerre felkapta fejét s hallgatózni kezdett, a beteg szintén figyelmes lett s ő is hallgatózott.

A Bodri ugatott a kapunál.

Semmi különös nem volt benne, hiszen valaki megüthette a kaput, s azt ugatja a kutya, mégis az öreg házaspár és Miska úgy megrebbentek, mintha nagyon rájuk ijesztettek volna.

— Menj ki lelkem párom, nézd meg, ki zörget? de ha idegén, be ne ereszd ám!

Az öreg asszony sietve futott ki; a beteg meg odament az utcára nyíló ablakhoz, félrevonta a függőnyt s úgy nézett ki a setétbe. A mint hallgatózott, ijedt sikolyt hallgatott a kapuban: ismerős, rég nem hallott hangot.

Haragtól komorult el arca s úgy nézett az ajtóra. Felesége jött be rajta, egy összeroskadó leányt vezetve, hol nevetve, hol sirva örömben. — A mint meglátja az öregnek haragos arcát: oda megy hozzá, oda vezeti azt a rossz leányt is, s könyörgő hangon így szól hozzá:

— Nézd, milyen beteg!

Tordas Mihály ránézett a leányra, ki sápadtabb volt a halottnál, s mikor azt a szóval, esdeklő arcot meglátta, nem jött ajkára egyetlen dorgáló szó sem.

— Ugyan fogd meg édes apjokom, mig én ágyat bontok neki; hiszen látod: meg sem tud állani szegény,

Az öreg odament: megfogta a beteg leányt... s nem tudott neki rossz szót adni.....

Tordasné felvetette az ágyat, s megfogta a leánynak egyik karját... a másikat meg Tordas uram... s úgy vezették... ketten... az ágyhoz.

Szegény Jucika meg csak zavartan mosolygott elkéült ajkával, s kinosan erőlködött, hogy hangot adhasson: bizonyosan azt akarta mondani, hogy: „édes szülőim.“

Lefektették... vigyázva, gyöngéd szeretettel lesve, hogy mikor nyitja fel bágyadt szemét. A jó asszony hideg vízzel simogatta forró halántékát; Tordas uram meg elfeledve betegségét; el nagy haragját... és segített az öreg asszonynak; hol lábához szaladt a betegnek, gondosan huzogatva rá a takarót, hogy meg ne hűljön; majd fejénél tipegett, s ott csavargatta a vizes ruhát.

Miska pedig megállt a beteg előtt, s komoran nézte az összeesett, sápadt arcot, mely csak nem rég is üdén virított, s hallgatta a hörgő zihálást, mely mellét szakgatta. De azért nem segített rajta. Szive még most sem bocsátotta meg a gyalázatot! Egyszerre megmozdult a beteg s szeméit felnyitva, elhaló hangon szólott:

— Kedves jó szülőim, bocsássatok meg vétkeket! Nagyon, de nagyon megbántam, s eljöttem hozzátok engesztelést nyerni, hogy nyugodtan halhassak meg karjaitokban, hiszen ugy sem élem túl az éjszakát.

A két öreg reá borult a beteg leányra s könyvekkel áztatták el arcát.

— Kedves egyetlen leányom, dehogy halsz meg,

ne félj, meggyógyítunk mi tégedet és sokáig élsz még, hogy öreg napjainkban gyámolítónk légy!

A beteg megtört arca felvidult a gyöngéd szavakra, s gyöngé hangon rebegte:

— Köszönöm...

Aztán kinosan emelte fel fejét: Miskára nézett.

— Hát te, édes Miskám! el tudod-e feledni bűnömöt? Bocsáss meg, hiszen látod... mindjárt meghalok...

Alig hangzottak el a megtért leány ajkairól e szavak, visszahullott vánkósára s csak kezét nyújtotta a legény felé.

A jó asszony keservesen zokogott; az öreg Tordas arcát is könyvek áztatták. De a legény nem lépett közelebb s nem nyitotta szóra ajkát. — Az anyja odament hozzá, összetett kezekkel kérte, hogy bocsásson meg Jucikának; de a legény csak fejét rázta...

Pár pillanat múlva velőt rázó sikoltás tört elő a beteg ajkairól s szívéhez kapott.

Nem szólt többet, csak ajka mozgott, mintha most is könyörgne. Szemei lezáródtak, s meredt lett, mint a halott.

Oda futott a legény is s a mozdulatlan kezeket megragadva, kétségbeesetten kiáltotta:

— Megbocsátok Jucikám!... hallod-e?... megbocsátok!... — s rázta a hideg kezeket, hogy életre költse a bűnbánót.

A leány arcán halovány mosoly vonaglott, mintha hallotta volna a bocsánatot, aztán nagyot sóhajtott... és lelke az égbe szállt.

Béry Zoltán.

Vége,

eddig mindössze csak két királyi tábla volt (Budapest és Marosvásárhely), úgy a jó és gyors törvénykezés szempontjából csak örömmel üdvözlhetjük ez új igazságügyi reformot.

Elhalasztott vadászat. Ördöngösön f. hó 18-án lett volna a körvadászat; de váratlanul közbejött gróf Károlyi Sándor tükárjának, Kiszelyinek a halála, minek következtében az uradalmi tisztesség elhalasztotta a vadászatot.

A részvény-jegyzések ugy a „Csongrádmezei Hitelszövetkezet”, mint a „Szentesi kölcsönös segélyző egylet”-nél, javában folynak. — A Csongrádmezei Hitelszövetkezetnél a beiratási díj egy-egy részvény után 50 kr., a befizetés szintén 50 kr. — A szentesi kölcsönös segélyző szövetkezetnél a beiratás egy-egy részvény után 40 kr., a befizetés pedig 20 kr. Az aláírási kötelezettség a Csongrádmezei Hitelszövetkezetnél 6, a szentesi kölcsönös segélyző szövetkezetnél 3 év. Ez aláírásokra azzal hívjuk fel a közönség figyelmét, hogy aláírások mindkét egyletnél már csak e hó végéig eszközölhetők.

Meghívás. A szentesi iparos ifjak képző és segélyző egylete f. 1890. évi január 26-án délután 2 órakor saját helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre az egylet összes tagjai ezennel meghívottnak. — A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki évi jelentés. — 2. Az 1889. évi zárszámadások megvizsgálásáról szóló jelentés. — 3. Bizottság választása az 1890. évi zárszámadások megvizsgálására. — Az 1890. évi költségeloirányzat tárgyalása. — 5. Indítványok. — 6. Az egylet tisztviselőinek, továbbá az összes tagok 10 százalék részéből álló választmányának és 6 rendezőnek egy évre leendő megválasztása. Szentes, 1890. jan. 18. *Balázsovits Norbert*, elnök.

A megyei hajduk, városi rendőrök és hivatalosok részére a f. évben beszerzendő ruházati cikkekre vonatkozó pályázati hirdetményeket lapunk mai száma hozza. E hirdetményekre a vállalkozni óhajtó iparosok figyelmét e helyen is felhívjuk.

Portómentesség. A kereskedelemügyi miniszter a „Jó-sziv-egyesület” levelezéseire tavaly engedélyezett portómentességet az idénre is megadta s erről a szentesi postahivatalt is értesítette.

Képviselőválasztás. Budapesten január 14-én a Józsefvárosban az elhunyt Visi Imre helyére Berzevicz közokt. államtitkár 1081 szavazattal, Madari G. függetlenségi párti 803 szavazata ellenében, képviselővé választott meg.

Farsangi naptár.

Február 1-én a kerékgyártó és kovács ifjuság zártkörű táncvigalma a Halász-Szabó-féle házban. Belépti díj: férfi 1 frt, nő 80 kr. Ingyen borkiszolgálással.

Február 8-án a szentesi jótékony nőegylet táncvigalma a kávéház termeiben.

Február 15-én a szentesi iparos ifjak képző és segélyző egyletének táncvigalma a nagyvendéglő termeiben.

Különfélék

Amerikába bevándorlók statisztikája. Az északamerikai Egyesült-Államokba 1820-tól történt bevándorlások statisztikája a napokban került ki a washingtoni statisztikai irodából. E szerint 1888-ig összesen mintegy 15 millió külföldi vándorolt be az Egyesült-Államokba, a melyből Angliára és Írországra közel 6 millió, Németországra pedig 4 és fél millió esik. 1881-ig csak szállingózva jöttek az idegenek. 1882-ben azonban 783,992 bevándorló érkezett az új világrészbe. Az északamerikai városok közül legtöbbször New-Yorkot keresték föl. Aztán jönnek Boszton, Philadelphia, Baltimore, Key, Vest, Uj-Orleans és San-Francisco. 1850-ig a bevándorlók nagy tömegét az angolok képezték; de számuk később jelentékenyen megcsappant. Az 1881-88. évi időközben leginkább a németek vándoroltak be Amerikába.

Önfeláldozó tett. Brüsszel közelében két ellenkező irányból jövő személyvonat rohogott egymás felé, s a váltók a nagy hideg következtében megtagadták a szolgálatot. A legborzasztóbb catastropha már-már kikerülhetlennek látszott. A váltóór a legváltósabb pillanatban bámulatos lélekerővel a vágányok közé vetette magát, s a mit a váltókkal el nem tudott érní, sikerült a kezével: megragadta a vasrudat és a sineket eltávolítva, a vonat helyes irányban haladhatott tovább. Az egész vonat eirobrogott fölötte, a nélkül, hogy baja történt volna. Az utasoknak sejtelmük sem volt, hogy abban a válságos pillanatban mindnyájuk élete egy munkás önfeláldozó hitevérelettől függött.

A betlehemi csillag. Egy dilettans csillagász írja a következőket: Ha a csillagászok számításai nem csalnak, ez év folyamán igen érdekes tűneményt észlelhetünk az égen. Ez a Cassiopeia csillagkép egy sajátos változásában áll. E szép csillagkép tavalevőleg 50 (Heis szerint 121) igen kis csillagból és 5 harmadrangu csillagból áll, melyek

egy fénylő, kissé ferde latin W betűt képeznek. Ez öt állócsillaghoz 1890. év folyamán egy hatodik társul, mely a keresztény időszámítás óta most hetedszer jelenne meg. E hatodik csillag története igen érdekes. 1572. nov. 11-én Ticho de Barhe, híres csillagász a Cassiopeia csillagképben egy rendkívül nagy új csillagot fődözött föl. Ez új égi test fényre nézve az első nagyságu csillagokat is fölülmúlta, úgy, hogy derült időben a déli órákban is látható volt szabad szemmel. De már 1572. november havában e teljesen mozdulatlan látszó csillag fényereje fogyni kezdett, s 1574. március havában ep oly gyorsan eltűnt az égről, a mint jött, miután tizenhét hónapon át világított a Cassiopeia csillagképben. E ritka csillagot „brandenburgi szerencsecsillag”-nak is elnevezték; mert első megjelenése éjjelen született János Zsigmond brandenburgi választófejedelem. Különben e csillagot már 1264-ben észrevették, ugy-szintén 945-ben I. Nagy Otto német császár idejében. E csillagról azt hiszik, hogy azonos a három napkeleti bölcs csillagával, az u. n. betlehemi csillaggal. A csillag körülbelül minden 315-ik évben jelenik meg. Ha a 945. évtől, melyben a csillagot észrevették, visszafelé számítunk, megkapjuk a 630., 315. és 1. évszámokat, mely évre Krisztus születése esik. 945-től előre számítva, megkapjuk az 1260., 1575. és 1890-ik éveket. — Dr. Palisa bécsi ismert csillagász ezekre nevezte megjegyzé, hogy nincs bezonyítva az, mintha a Ticho-féle és a 945-iki csillag ugyanazonos volna. Lehetséges, hogy a csillag az idén föltűnik, de ezt bizonyossággal alítani nem lehet. Palisanak arról nincs tudomása, hogy léteznék csillag, mely oly hosszú időköz után s bizonyos szabályszerűséggel tűnnék föl; van azonban meg-lehetős sok csillag, melyek szabályos — bar nem oly nagy — időközökben jelennek meg.

REGÉNY-CSARNOK.

A boszorkány.

— Siciliani regény. — 75. közl.

Judith megindulva a nemes hölgy félelmén, kit kiserete nem vala képes megmenteni, a lazongó csoport közé lépett, felnyitá erszényét s egyenkint osztogatá szét mind az azt megtöltő arany s ezüst darabokat.

— Jó emberek, — kiáltott fel edes, zengzetes hangján, — akarotok ellenére rémitetek el ezen hölgyet, ki tiszteleteteket megérdemli: legyetek alázatosak előtte, és keresztény szeretete könyörölni fog rajtatok; de a ti kérelmeitek oly sértők, mintha fenyegetések volnának; halkabb hangon szóljatok, süssétek le szeméiteket, és jobban meg fogja hallani panaszaitokat és tisztábban látni rongyos foszlányaitokat; ne érintsetek fehér kezeit és azok alamizsnát fognak szórni közétek.

És miután erszényének tartalma elfogyott, élénken kapcsolá le nyakékeit, függőit, gyűrűit és csatjait, mind szétosztván a koldusok között, kik körül tolongtak. — Egyikök így szólott: „A keresztény nő úgy viseli magát, mintha zsidó volna, és a zsidó leány, mintha keresztény lenne!” — Egy másik ismét: „Izsák leánya megfosztja magát drága ékszereitől, melyeket mi nem kérünk tőle, míg ezen marquisa, kinek könyörületere esedezünk, szájjainkat a sbirek fegyvereivel akarja elzárni!” — Egy harmadik ismét: „Judith oly szép, mint a Madonna, a Campo-Forte pedig, mint a gonoszság anygala!”

A koldusok kielégíthetlenségük látszottak. Miután megosztokdottak az ifju leány adományain, dühösen csoportosultak a marquisnő körül, ocsmány mocskolódásokat szórva reája, míg kérkedve mutatak a Judithtól kapott drágaságokat.

Carini megfogá a marquisnő karját:

— Nemes hölgy, ha senki sem tantotta könyörületre ezen óráig, itt jó példát lát most maga előtt. — Oszsa szét fényűző drágaságait, melyeket magán hord, s melyekből husz család élhetne meg kényelmesen. Itt az idő, hogy bűneit könyörület adakozás által engesztelje ki.

A marquisnő méltatlankodva ezen megfoghatatlan vakmerőségen, visszalöke magától a számkivetett és lenéző megvetés tekintetével állott fel.

— Szemtelen koldusok, fogtok-e végre szabad utat engedni nekem? A ti modortok tömegesen követelni adakozást, az utak közepén senkinek sem ébresztheti fel könyörületét. Ez valóságos rablás, mely börtönnel büntetendő. Kéréseitek nem egyebek gyalázásoknál; könyörületem gyengeség volna, nemcsak

az, hanem gyávaság. Félelmet akartatok ébreszteni egy nőben, s megreszkettetni azt botjaitok által. Ti fogtok még reszketni e nő előtt s térdre borulva esdeni könyörületéért.

— Kenyeret! kenyeret! — ordíták az ál-koldusok.

A marquisa hidegen fordult Lorenzóhoz, ki egészen közelébe hatolt:

— Továbbra is fogod túrni, hogy e személcsoport által gyaláztassam? — szólott megvető hangon.

— Látom már asszonyom, — susogá Carini fülébe, — hogy ön sohasem szenvedett éhséget.

A sbirek és szolgák elérték Lorenzot és körbe fogák az ifju nőt.

— Végezzünk, — mondá ez. — Fogjátok el ezen embert, ki kezét merészelt reám emelni, fogjátok el őt, s még néhányat a zavargók lármásabbjai közül, kössétek őket lovaitok mellé, és folytassuk utunkat. A marquis fog sorsuk felett határozni, és meg fog nékik bocsátani, ha továbbra is tetszik neki gyaláztatni nejét ezen utálatos népsalak által. (Folytatása következik.)

Elhaltak névsora.

Szentesen, 1890. január 12-től január 18-áig.

Bartha István, 1 $\frac{1}{2}$ éves, tüdőlob. — Darabos Katalin, 58 éves, tüdővész. — Elekcs János, 73 éves, végegyengülés. — Félegyházi Török Erzsébet 80 éves, aggkór. — Balogh Szabó Ferenc 45 éves, tüdővész. — Martók Márton, 2 éves, tüdőlob. — Virag János, 7 hónapos, kanyaró. — Gönci Eszter, 2 éves, tüdőlob. — Győző Molnár János, 5 éves, tüdőlob. — Hajdu János, 9 hónapos, tüdőlob. — Kőrogyi Julianna, 2 $\frac{1}{2}$ éves, tüdőlob. — Fodor Etelka, 10 hónapos, születési gyengeség. — Szatmári Nagy Lajos, 66 éves, tüdővész. — Géci Anna, 70 éves, végegyengülés. — Bánfi Dénes, 1 $\frac{1}{2}$ éves, tüdőlob. — Nyíry Dániel, 77 éves, gutaütés. — Fazekas Erzsébet, 63 éves, tüdővész. — Fekete Juszina, 26 éves, szivbaj. — Dudás Szabó Sandor, 12 éves, hörglob. — Sipos Anna, 72 éves, végegyengülés. — Kis Lidia, 7 éves, tüdőlob. — Paszti Terézia, 1 $\frac{1}{2}$ éves, tüdőlob. — Szerencse Julianna, 70 éves, végegyengülés. — László Erzsébet, 56 éves, tüdővész. — Török Katalin, 60 éves, szivbaj. — Molnár István, 4 éves, hörglob. — Szabó Sándor, 68 éves, rák. — Ruzs Molnár Lidia, 1 éves, tüdőlob. — Varga Sara, 56 éves, vesebaj. — Kálmán Juszina, 2 hónapos, himlő. — Vághi Terézia, 2 éves, tüdőlob. — Siprikó Sára, 4 éves, tüdőlob. — Szánthó István, 3 $\frac{1}{2}$ éves, tüdőlob. — Váci Mária, 1 éves, ránggörcs. — Korsós Dániel, 1 $\frac{1}{2}$ éves, veselob. — Juhász Julianna, 60 éves, tüdővész. — Szabó Ignác, 1 hónapos, ránggörcs. — Cirbus Julianna, 1 éves, kanyaró. — Kádár Mihály, 3 hónapos, ránggörcs.

Szerkesztői üzenetek.

„A tót atyafiak Nr. cvei” című beszélyt közölni fogjuk; de Zvendubárnak egy pár fogat ki kell huzni; mert eredetiben nagyon fogas lesz.

1890. január 1-ével új előfizetést nyitunk a

„MERCUR”
XX. évfolyam. XX. évfolyam.

hiteles sorsolási tudósítóra.

A nagyszámu sorsolási lap közül a „Mercur” az elismert megbízhatóságával, legközelebbben és világosan szerkesztett huzási jegyzékével fogva kitűnik. A „Mercur” magyar-német szövegben hónaponként 2-3-szor jelenik meg, nyomban minden nagyobb és fontosabb huzás után.

Minden előfizető ingyen kapja a „Mercur”

Sorsolási évkönyvét 1890-re,

mely teljes hátralék-kimutatást tartalmaz az összes, 1889. december végéig kisorsolt és meg be nem váltott magyar, osztrák és külföldi sorsjegyekről, továbbá az általános sorsolási naptárt 1890. évre.

Mindamelletti, hogy a „Mercur” anyaga napról napra szaporodik, a lap előfizetési ára változatlan marad, és pedig:

egész évre 2 frt

bérmentes postai szétküldéssel együtt. Mutatványszámokat kivonatára egy egész hónapig ingyen és bérmentve küldünk. Előfizetéseket elfogad a

„MERCUR”

8-10 kiadóhivatala

Budapest, V., Dorottya-utca 12.

Ifj. Varga Imre

2-3

a tiszai kombérletet nagymérvű üzleti elfoglaltsága miatt fele részben, vagy egészben átadni óhajtván, akik a bérletet átvenni szándékoznak, a feltételek iránt a kispiacon levő (Grünvald-féle) házánál értekezhetnek.

Ugyancsak ifj. Varga Imrének III. tized 175. számú háza; kis-tőkei tanyáján két boglya széna és többféle takarmány van eladó.

ifj. Dónáth István

I. t. 275. számú házánál 3 padolt szoba, konyha és kamrából álló lakás van hasznosbérbe kiadó. — Bővebb értesítéssel szolgál Sima Ferenc.

Baráth Ferencz

1-2

I. t. 503. számú háza örök áron eladó, vagy pedig 3 évig bolthelyiségnek kiadó. Értekezhetni lehet a tulajdonossal ugyanott.

Sarki-Molnár Mária

I. tized 118. számú (régii Sarki-Molnár-féle) háza, mely bolt- vagy korcsmahelyiségnek is igen alkalmas, örök áron eladó: értekezhetni ugyanott. 2-3

Kiadó bolthelyiség.

Szentesen, IV. t. 135 szám alatti házánál egy bolthelyiség van azonnal kiadó; — ugyanott több rendbeli bolti cikkek kisebb-nagyobb mennyiségben gyári áron alól is kaphatók.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonos özv. Lévy Sámuelnéval. 2-3

Kiadó lakások.

Csákó-Balogh Ferenc I. tized 562. számú házánál két külön lakás van szent-György naptól kiadó. Mindegyik lakás külön bejárattal, két szoba (egyik padolt), konyha, kamra és tűzrevalósból áll.

Ház eladás.

Piti István III. t. 506. számú háza eladó; értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Eladó szélmalom.

Gyuricska Péter hétházi szélmalma eladó; a venni szándékozók értekezhetnek a tulajdonossal IV. t. 4. szám alatt.

Birtok eladás.

Király Emilia urnőnek a kécskei határban levő kerekdombi pusztán 200 hold szántó- és kaszálóföldje a rajta levő épületekkel együtt örök áron eladó.

Ugyancsak Király Emilia urnő kerekdombi pusztájára szent-György naptól november első napjáig szarvasmarhákat vállal nyári legeltetésre. — A feltételek iránt értekezhetni özv. Berényi Antalné III. t. 194. számú házánál Borsos Imrével.

Baranyi Imre férfiszabó

IV. tized 704. számú háza eladó.

ÉRTESÍTÉS.

Szentés város t. közönsége értesítettik, hogy a „Szentési kölcsönös segélyező szövetkezet”-ben még e hó végéig lehet részvényeket jegyezni s ezek után e hóban intődíj még nem fog szedtetni. Aláírni lehet a szövetkezet helyiségében, Kanász Nagy Antal férfiszabó házában vasárnaponként, vagy nevezett háztulajdonosnál e hó végéig bármely napon.

Szentés, 1890. január 18.

1-2

Az igazgatóság.

Meghívás.

A SZEGVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR

1890. január hó 26-án d. e. 9 órakor

az új iskola termében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Zármerleg előterjesztése a felügyelő bizottság jelentésével, nyereség felosztása s a felmentvény megszavazása.
3. Költségeloirányzat s leltár bemutatása.
4. Miután az igazgató-tanács és felügyelő bizottságnak 3 évi mandátuma lejárt, az alapszabályok 25. §-a értelmében egy elnök, egy alelnök, egy igazgató, egy aligazgató, hat ig. tanácsos és öt felügyelő bizottsági tag választása.
5. Kérvények és indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal beadattak.
6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag választása.

Szegvárott, 1890. január 5.

Sima Ferencz,
elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

22. §. A közgyűlésen csak oly részvényes vehet részt, ki részvényének, vagy az erről szóló zálogjegyeinek az intézet hivatalában felmutatása mellett igazolványát, a közgyűlés előtti nap d. e. 12 óráig megszerezte s részvényeit a rendkívüli közgyűlés előtt legalább 15 nappal, a rendes közgyűlés előtt pedig 30 nappal, saját nevére jegyzetelt átíratta.

23. §. A szavazati jog személyesen, vagy törvényesen meghatalmazott részvényes tars, kiskorúaknál pedig törvényes gyám által gyakoroltatik.

Hirdetmény.

Felhivatnak az 1869. évben született hadkötelesek, kik már az elmúlt évben sorsot huztak, hogy tekintettel a védtörvény azon rendelkezésére, mely szerint a hadköteles kor a 21-ik életévnél kezdődik, az új sorshuzás megejtése végett folyó hó 23-ik napján reggel 9 órakor a városi közgyűlési teremben (magtár-épület) vagy személyesen megjelenjenek, vagy pedig hozzátartozóik által képviseltessék magukat.

Szentés, 1890. január 11.

Ónodi Lajos,
főjegyző.

2-2

WALDESGRUSS

a saison legfinomabb és legkedveltebb
zsebkezdő parfümjé.

Szentésen kapható:

6-6

VÁRADY LAJOS gyógyszeráránban.

Hirdetmény.

Szentés városánál alkalmazásban lévő rendőrök és hivatalosok részére 1° 90. év folyamán kiszolgáltatandó 23 köpönyeg, 5 nyári, 5 téli posztó dolmány; 5 nyári, 5 téli posztó nadrág, 20 vitorlavászon zubbony, 20 vitorlavászon lengyel nadrág, 36 pár nyári, 36 pár téli csizma, 32 micci sapka, 16 pörge kalap, 25 nyakkendő, 20 karkötő, 4 pár sarkantyú előállítására zártajánlati verseny útján, szabadon választandó vállalkozónak ki fog adatni.

Felhivatnak a vállalkozni kívánók, hogy lepecsételt borítékba zárt, 50 kros bélyeggel ellátott ajánlataikat a vállalati összegnek megfelelő 10% bántpénzzel és azon nyilatkozzanak, hogy a feltételeket ismerik, alulírott tanácsnoknál, kinél a feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők, f. évi február 6-án d. u. 3 óráig adják be, annyival inkább, mivel a netalán elkésve beadott ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

Szentés, 1890. január 18.

1-2

Nagy Imre, tanácsnok.

3-890. jkv. sz.

Hirdetmény.

Csongrádvármegye hajdui és tiszti legényei részére a folyó évre a következő ruhaneműk szereztetnek be, u. m.: 12 darab atilla, 24 darab magyar nadrág, 12 db. mente és 12 db. sapka, mindannyi világos kék posztóból, sárga zsinórzattal; továbbá 12 db. kabát, 12 db. magyar nadrág vitorlavászonból; végül 12 pár uj és 12 pár fejelés csizma.

A nevezett tárgyak zártajánlati verseny útján lévén beszerzendők, felhivatnak a pályázni kívánók, hogy lepecsételt borítékba zárandó ajánlataikat f. hó 31-ik napjáig alulírott (vármegyház I. emelet, nyugoti oldal 16. számú ajtó) pontosan mutassák be.

Megjegyztetik, hogy:

a) a zártajánlatokhoz a vállalati összeg 10° tölje melléklendő;

b) ugy a szövetek, valamint a zsinórzat mintái, az ajánlattal együttesen bemutatandók;

c) a zártajánlatok folyó évi február hó 4-én d. e. 9 órakor alulírott fent megnevezett hivatalos helyiségében fognak felbontatni és elbíraltatni.

Szentésen, 1890. évi január hó 8-án.

Balogh János,
biz. elnök.

2-2

„KÉPES CSALÁDI LAPOK.”

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Felhívás a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok” jelenleg már az ország minden vidékén, a legtöbb művelt magyar közönség rendes házi barátja.

Közkedveltséget és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazafias irányban s ugy van szerkesztve, hogy a serdülő leánykának is bátran a kezébe lehet adni, s e mellett az atyák, anyák és nagyanyák is mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne. A „Hölgyek Lapja” című mellékletünk, a nők hű tanácsadója és szellemi titkára a háztartás, a gazdaság, a kertészet, a konyha, házi orvos, házi állatok és a divat köréből megbecsülhetetlen közleményekkel kedveskedik. A „Képes Családi Lapok” képei a legelső művészek esetjének köszönik létüket. A „Képes Családi Lapok” a lehető legjobbat igyekszik nyújtani, s hogy hivatásának megfelel, azt legjobban bizonyítja immár 11 évi fenállása, mit hazánkban egyetlen egy hasonló irányú lap sem volt képes elérni. Minden laphoz egy külön, könyvvé köthető regény-melléklet van csatolva, mely évenként 3-4 legjobb írónktól származó becses regényt képez.

Előfizetési árak a „Képes Családi Lapok.” „Hölgyek Lapja” című divatlap s „Regény” melléklettel együtt: egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Előfizetéseket (a hó bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala, Budapesten, V., Nagy korona-utca 20. szám.

A „Képes Családi Lapok” heti lapból mutatvány-számokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik eziránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak. Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk!

A „Képes Családi Lapok”

szervezősége és kiadóhivatala.

Budapest, V., Nagy korona-utca 20. szám.

9-10